

بیوگرافی و چهل حدیث از امام ششم شیعیان حضرت جعفر بن محمد صادق (ع)

نام: جعفر صادق

نام پدر: محمد باقر

مادر: ام فروه

نقش: ششمین امام شیعیان

کنیه: ابو عبدالله

زادگاه: مدینه، در ۱۷ ربیع الاول ۸۳ هجری قمری (۷۰۲-۷۰۳ میلادی)

مدفن: قبرستان بقیع، مدینه: آرامگاه چهار امام شیعه پیش از تخریب ضریح چهار امام شیعه در سال ۱۳۰۶ خورشیدی به وسیله حکومت سعودی، به ترتیب از راست به چپ حسن مجتبی، علی بن حسین، محمد باقر و جعفر صادق.

لقب ها: صادق، کاشف الحقایق، طاهر، محقق و مصدق. معروفترین لقب او صادق به معنی راستین و راستگو است. دیگر القاب او عبارتند از:

- فاضل (دارای فضیلت و برتری)
- قائم (به معنی ثابت و پایدار، قیام کننده، برپا و استوار)
- کامل (کسی که از عیبها، منزله و دور و برکنار است)
- منجی (نجات بخش و رستگار کننده، عامل رستگاری و نجات)
- کلمه الحق (سخن حق)
- لسان الصدق (راستگوی در سخن، گویای راستی)
- صابر (بردبار)

فرزندان: وی ۷ پسر و ۳ دختر داشت که عبارتند از [۷]: موسی کاظم، اسماعیل، عبدالله، محمد دبیاچ، اسحاق، علی عریضی، عباس، ام فروه، اسماء و فاطمه.

طول عمر: ۶۵ سال، پیش از امامت، ۳۱ سال (سال ۸۳ تا ۱۱۴ پس از هجرت)

دوران امامت: ۳۴ سال (سال ۱۱۴ تا ۱۴۸ پس از هجرت)

ابو عبدالله، جعفر بن محمد الصادق معروف به جعفر صادق، امام ششم شیعیان، به علت ضعف و عدم استقرار نظام سیاسی، فرصت بسیار مناسبی برای فعالیت فرهنگی و مذهبی به دست آورد. از سوی دیگر، عصر وی زمان جنبش فرهنگی و فکری و برخورد فرق و مذاهب گوناگون در جهان اسلام بود. زمینه فعالیت به گونه‌ای برای وی فراهم بود، که بیشترین احادیث شیعه در تمام زمینه‌ها از جعفر صادق نقل گردیده و مذهب تشیع به نام مذهب جعفری خوانده می‌شود. فقه شیعه نیز عمدتاً بر روایات به‌جای مانده از او مبتنی‌ست، به همین جهت مکتب فقهی شیعیان دوازده امامی را مذهب جعفری نیز می‌نامند. ابن عقده زیدی در کتاب رجال خود چهار هزار راوی برای جعفر صادق برشمرده و کتاب‌های آنان را یاد کرده‌است. بسیاری از فقها از پرورش یافتگان مکتب جعفر صادق بوده‌اند. از این عده می‌توان به کسانی هم چون زرارة بن اعین و دو برادرش بکر و حمران، جمیل بن صالح و جمیل بن دراج و محمد بن مسلم طائفی و برید بن معاویه و هشام بن حکم و هشام بن سالم و ابوبصیر و عبیدالله و محمد و عمران حلبی و عبدالله بن سنان و ابوالصباح کنانی و بسیاری دیگر اشاره کرد. به غیر از این چهار هزار تن راوی که ذکر آنان گذشت، شمار بسیاری دیگر از دانشمندان برجسته و پیشوایان مذاهب اهل سنت و بزرگان علم از جعفر صادق حدیث نقل کرده‌اند. از این میان می‌توان به افرادی مانند یحیی بن سعید انصاری و ابن جریح و مالک بن انس و سفیان ثوری و ابن عیینه و ابوحنیفه و شعبه و ایوب سختیانی و جابر بن حیان کوفی و

ابان بن تغلب و ابو عمرو بن علاء و عمرو بن دینار و بسیاری دیگر اشاره نمود. از جمله **جابر ابن حیان** - کیمیاگر معروف که در غرب به نام **Geber** خوانده می‌شود - بسیاری از اختراعات خود را منتسب به جعفر صادق یا با تغییرات جزئی از آموزه‌های او می‌دانند. به نظر چنین می‌آید که جعفر معلمی بود که نگارش را به دیگران (مثلا شاگردانش) می‌سپرد. جعفر صادق بعد از مجلس درس روزانه خود به مناظره با افراد مختلف از جمله خدانا باوران می‌پرداخت. در متن بعضی از این مناظرات به مسائلی علمی همچون گردش خون - که در آن زمان ناشناخته بوده - اشاره شده است.

شاگردان: جعفر صادق بیش از ۴۰۰۰ هزار شاگرد داشته است که برخی از بزرگان شان بدین قرارند: (۱) ابان بن تغلب؛ (۲) اسحاق بن عمار صیرفی کوفی؛ (۳) برید بن معاویه بن العجلی؛ (۴) ابو حمزه ثمالی؛ (۵) حریر بن عبدالله سجستانی؛ (۶) زرارة بن اعی شیبانی؛ (۷) صفوان بن مهران جمال اسدی؛ (۸) عمران بن عبدالله سعد اشعری قمی؛ (۹) عیسی بن عبدالله سعد اشعری قمی؛ (۱۰) فیض بن مختار الکوفی؛ (۱۱) محمد بن علی بن نعمان کوفی معروف به مؤمن الطاق (۱۲) محمد بن مسلم بن ریاح؛ (۱۳) معاذ بن کثیر؛ (۱۴) هشام بن محمد بن السائب؛ (۱۵) مفضل بن عمر (۱۶) جابر بن حیان (۱۷) مالک بن انس

امام صادق (ع) از نگاه دیگران: **مالک بن انس**، پیشوای یکی از مذاهب چهارگانه فقهی اهل سنت، مدتی شاگرد جعفر صادق بود. [۱۱] او در باره عظمت و شخصیت علمی و اخلاقی صادق چنین می‌گوید: من فقیه تر و داناتر از جعفر بن محمد ندیده ام. او داناترین فرد این امت است. [۱۲] به خدا سوگند! چشمان من ندید فردی را که از جهت زهد، علم، فضیلت، عبادت و ورع برتر از جعفر بن محمد باشد. [۱۳]

ابوحنیفه، پیشوای یکی دیگر از مذاهب چهارگانه فقهی اهل سنت، نیز شاگرد جعفر صادق بود. [۱۴] برخی منابع، مدت شاگردی او را دو سال دانسته‌اند. به عنوان نمونه، آلوسی درباره دو سال شاگردی او پیش امام صادق، از ابوحنیفه نقل می‌کند که: «اگر آن دو سال نبود، نعمان (ابوحنیفه) هلاک می‌شد.» [۱۵] وی درباره عظمت علمی صادق گفته است: اگر جعفر بن محمد نبود، مردم احکام و مناسک حیشان را نمی‌دانستند. [۱۶]

عطار نیشابوری فصل اول کتاب تذکره الاولیاء، اثرش در شرح احوال بزرگان اولیا و مشایخ صوفیه، را به شرح حال صادق اختصاص داده است. عطار در این کتاب می‌آورد [۱۷]: اگر تنها صفت او گویم، به زبان و عبارت من راست نیاید که در جمله علوم و اشارات و عبارات بی تکلف به کمال بود، و قدوه جمله مشایخ بود، و اعتماد همه بر وی بود و مقتدای مطلق بود. هم الهیان را شیخ بود و هم محمدیان را امام، و هم اهل ذوق را پیشرو، و هم اهل عشق را پیشوا. هم عباد را مقدم، هم زهاد را مکرم. هم صاحب تصنیف حقایق، هم در لطایف تفسیر و اسرار بی نظیر بود. در ادامه عطار داستانهایی چند از کرامات او نقل می‌کند.

خلفای اموی معاصر [۳]

هشام بن عبدالملک (۱۲۵-۱۱۴)

ولید بن یزید بن عبدالملک (۱۲۶-۱۲۵)

یزید بن ولید بن عبدالملک (۱۲۶)

ابراهیم بن ولید بن عبدالملک (۲ ماه و ۱۰ روز از سال ۱۲۶)

مروان بن محمد معروف به مروان حمار (۱۳۲-۱۲۶)

خلفای عباسی معاصر [۳]

ابوالعباس عبدالله بن محمد (۱۳۷-۱۳۲)

ابوجعفر منصور دوانیقی (۱۴۸-۱۳۷)

↑ تصویر امامان شیعه در دایرةالمعارف اسلام (ترجمه و نقد)، ۲۸۷

↑ شیخ عباس قمی، کلیات مفاتیح الجنان

↑ «[page.php?pid=۳,۲۳,۱۳,۰ /page.php?pid=۳,۲۳,۱۳,۰]» امام صادق علیه السلام] «فارسی». (دایره المعارف ظهور.

↑ حسن زاده آملی. فضایل و سیره چهارده معصوم (ع). ۳۵۴.

↑ كشف الغمة، ج ۲، ص ۳۷۴ و اللمعة البيضاء، ص ۴۱.

↑ «[/sub/isadiq/S1zen/Z2Vladt/laghab.asp] نام‌ها و القاب امام صادق». شبکه امام صادق.

↑ مناقب

↑ سیره معصومان، جلد ۵، صفحه ۶۶ / سیره معصومان، جلد ۵، صفحه ۷۴ / زندگانی امام صادق علیه السلام، صفحه ۶۵ نویسنده:

↑ دانشنامه بریتانیکا آنلاین

↑ مغز متفکر جهان شیعه ص ۳۷۸ نوشته شده توسط مرکز مطالعات اسلامی استراسبورگ

↑ شرح الاخبار فی فضایل الائمه الاطهار، ج ۳، ص ۲۹۹، ح ۱۲۰۳.

↑ شمس الدین ذهبی، سیر اعلام النبلاء، ج ۶، ص ۲۵۷؛ تاریخ‌الکبیر، ج ۲، ص ۱۹۹ و ۱۹۸، ح ۲۱۸۳.

↑ امالی صدوق، ص ۴۳۵ و ۴۳۶، ح ۲.

↑ طبق منابع شیعی و برخی از منابع اهل سنت مانند: ابن حجر هیثمی، الصواعق المحرقة، ص ۱۲۰؛ محمد ابوزهره، ابوحنیفه، ص ۷۲؛ رسائل جاحظ، ص ۱۰۶.

↑ « لولا السنن لهلك النعمان»: محمد ابوزهره، ابوحنیفه، ص ۳۱.

↑ شیخ صدوق، من لایحضره الفقیه، ج ۲، ص ۵۱۹، طبع قم، نشر اسلامی

↑ تذکرة الاولیاء، به تصحیح محمد استعلامی، باب اول. عطار-که خود اهل تسنن بوده‌است- او را پیشوای شیعیان دوازده امامی می‌داند و ذکر کرامات او را به عنوان یادکرد همه امامان شیعه بیان می‌دارد. او می‌گوید: ((چون ذکر او کرده شود از آن همه بود. نبینی که قومی که مذهب او دارند، مذهب دوازده امام دارند. یعنی یکی دوازده‌است و دوازده یکی)).

چهل حدیث از امام جعفر صادق علیه السلام

چهل حدیث درباره اهمیت و فضیلت نماز و نتایج سبک شمردن نماز و برآورده شدن حاجات بوسله نماز و...

نماز آخرین توصیه انبیاء

1. أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ - عَزَّ وَجَلَّ - الصَّلَاةُ وَ هِيَ آخِرُ وَصَايَا الْأَنْبِيَاءِ

نماز، بهترین کارها نزد خداوند و آخرین وصیت های پیامبران الهی است. میزان الحکمة، ج ۵، ص ۳۹۷

نماز و خدمت

2. إِنَّ طَاعَةَ اللَّهِ خِدْمَتُهُ فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ شَيْءٌ مِنْ خِدْمَتِهِ يَعْدِلُ الصَّلَاةَ

پیروی و اطاعت از پروردگار، خدمت کردن به او در زمین است و هیچ چیز در خدمت به پروردگار معادل نماز نیست. میزان الحکمه، ج ۵، ص 318

بهترین اعمال در قیامت

3. إِنَّ أَفْضَلَ الْأَعْمَالِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، الصَّلَاةُ

همانا بهترین عمل نزد خداوند، در روز قیامت، نماز است. مستدرک الوسائل، ج ۳، ص ۷

آخرین سفارش پیامبر (صلی الله علیه و آله)

4. عَلَيْكَ بِالصَّلَاةِ إِنْ أَمَرَ بِهَا أَوْ صِيَّ بِهَا رَسُولُ اللَّهِ وَ حَتَّى عَلَيْهِ، الصَّلَاةُ

بر تو باد به نماز! زیرا آخرین چیزی که رسول خدا (صلی الله علیه و آله) به آن سفارش و بر انجام آن تاکید نمود، نماز است. بحار الانور، ج ۸۴، ص ۲۳۶

ارزش نماز

5. إِذَا قَامَ الْمُصَلِّي إِلَى الصَّلَاةِ، نَزَلَتْ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ مِنَ أَعْنَانِ السَّمَاءِ إِلَى أَعْنَانِ الْأَرْضِ وَ حُفَّتْ بِهِ الْمَلَائِكَةُ وَ نَادَاهُ مَلَكٌ لَوْ يَعْلَمُ هَذَا

الْمُصَلِّي مَا فِي الصَّلَاةِ مَا انْقُتِلَ

هنگامی که انسان به نماز ایستد، رحمت خدا از آسمان بر او نازل می شود و ملائکه اطرافش را احاطه کرده و فرشته ای می گوید: اگر این نمازگزار ارزش نماز را می دانست هیچ گاه از نماز منصرف نمی شد. اصول کافی، ج ۳، ص 265

علامت عامل دین

6. قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ: لِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمٌ يُعْرَفُ بِهَا وَ يُشْهَدُ عَلَيْهَا وَ أَنْ لِلدِّينِ ثَلَاثَ عِلْمَاتٍ: الْعِلْمُ وَ الْإِيمَانُ وَ الْعَمَلُ بِهِ، (إِلَى أَنْ قَالَ)

وَلِلْعَامِلِ ثَلَاثَ عِلْمَاتٍ: الصَّلَاةُ وَ الصِّيَامُ وَ الزَّكَاةُ

حضرت لقمان به فرزندانش فرمود: برای هر چیزی علامتی است که به وسیله آن علامت شناخته می شود و به او شهادت داده می شود. به درستی که برای دین سه علامت است: علم، ایمان و عمل به ایمان؛ تا آنجا که فرمود: برای عامل به دین سه علامت است: نماز، روزه و زکات. مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۸۳

باقیات صالحات

7. سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنِ الْبَاقِيَاتِ الصَّالِحَاتِ، فَقَالَ: هِيَ الصَّلَاةُ فَحَافِظُوا عَلَيْهَا

ادریس قمی می گوید از امام صادق (علیه السلام) در مورد کارهای نیک ماندگار سؤال کردم، امام فرمود: آن نماز است، پس محافظت بر نماز کنید. مستدرک الوسائل، ج 1، ص ۱۷۲

برتری نماز

8. أَمَّا أَنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ أَفْضَلَ مِنَ الْحَجِّ إِلَّا الصَّلَاةُ

به درستی که هیچ عملی بالاتر از حج نیست، مگر نماز. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۶

دو رکعت نماز و بخشش گناهان

9. مَنْ صَلَّى رَكَعَتَيْنِ يَعْلَمُ مَا يَقُولُ فِيهِمَا إِنْصَرَفَ وَ لَيْسَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ - عِزٌّ وَ جَلٌّ - ذَنْبٌ إِلَّا غَفَرَهُ لَهُ

هر کس دو رکعت نماز بخواند و بداند چه می گوید، از نماز فارغ می شود، در حالی که میان او و میان خدای عزوجل گناهی نیست، مگر این که خداوند برای او می بخشد. بحار الانور، ج ۸۴، ص ۲۴۰

مراقبت در وقت نماز

10. اِمْتَحَنُوا شَيْعَتَنَا عِنْدَ ثَلَاثٍ: عِنْدَ مَوَاقِيتِ الصَّلَاةِ كَيْفَ مُحَافِظَتِهِمْ عَلَيْهَا، وَ عِنْدَ سِرَارِهِمْ كَيْفَ حَفِظْتَهُمْ لَهَا عِنْدَ عُدُونِنَا وَإِلَى أَمْوَالِهِمْ

كَيْفَ مَوَاسَاتِهِمْ لِأَخْوَانِهِمْ فِيهَا

شیعیان ما و پیروان ما را به سه مساله امتحان کنید: ۱- در اهمیت دادن به اوقات نماز، که آیا اول وقت نماز را برپا می دارند یا خیر؟ ۲- حفظ اسرار، یعنی در حفظ اسرار و مسائل محرمانه کوشا هستند یا خیر؟ ۳- و از حیث توانمندی های مالی، یعنی آیا در مال خود برای برادران دینی سهمی قائلند و دست آنها را می گیرند یا خیر؟ خصال صدوق، ج ۱، ص ۱۰۳

کممک ملائکه به نمازگزار هنگام مرگ

11. إِنَّ مَلَكَ الْمَوْتِ يَدْفَعُ الشَّيْطَانَ عَنِ الْمُحَافِظِ عَلَى الصَّلَاةِ وَيَلْقَنَهُ شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ فِي تِلْكَ الْحَالَةِ الْعَظِيمَةِ هَمَانًا "ملك الموت" شیطان را در دم مرگ از کسی که حافظ نماز است، دور می کند و شهادت بر وحدانیت خدا و رسالت رسول خدا (صلی الله علیه و آله) را در هنگام هولناک مرگ به او تلقین می کند. (توفیق شهادتین پیدا می کند). وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۱۹

تأثیر دو رکعت نماز مقبول

12. مَنْ قَبَلَ اللَّهُ مِنْهُ صَلَاةً وَاجِدَةً لَمْ يُعَذِّبْهُ

اگر خداوند از کسی دو رکعت نمازش را قبول کند، او را عذاب نمی کند. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۲۲

تمسک به نماز برای رفع مشکل

13. كَانَ عَلِيٌّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِذَا أَمَّ لَهُ أَمْرٌ فَرَزَعُ قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ "وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ"

شیوه علی (علیه السلام) چنان بود که چون مشکل مهمی برای او پیش می آمد، به نماز می ایستاد و این آیه را می خواند "... : واستعينوا بالصبر والصلاة." تفسیر درالمنثور، ج ۱، ص ۶۷

نماز و برطرف شدن اندوه

14. مَا يَمْنَعُ أَحَدَكُمْ إِذَا دَخَلَ عَلَيْهِ غَمٌّ مِنْ غُمُومِ الدُّنْيَا أَنْ يَتَوَضَّأَ ثُمَّ يَدْخُلَ الْمَسْجِدَ فَيَرْكَعُ رَكَعَتَيْنِ يَدْعُو اللَّهَ فِيهِمَا، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ"

چه مانعی دارد که چون یکی از شما غم و اندوهی از غم های دنیا بر او درآمد، وضو بگیرد و به مسجد رفته و دو رکعت نماز بخواند و برای رفع اندوه خود، خدا را بخواند. مگر نشنیده ای که خدا می فرماید: "وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ." وسائل الشیعه ج ۵، ص ۲۶۳

نشانه قبولی نماز

15. مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَعْلَمَ أَقْبَلَتْ صَلَاتُهُ أَمْ لَمْ تَقْبَلْ فَلْيَنْظُرْ هَلْ مَنَعَتْهُ صَلَاتُهُ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ فَيَقْدِرُ مَا مَنَعَتْهُ قَبِلَتْ مِنْهُ هَرَكْس دُوسْت دَارْد بَدَانْد نَمَازِش قَبُول شُدِه يَا نِه، بَبِينْد كِه آيَا نَمَازِش او را از گناه و زشتی باز داشته یا نه؟ پس به هر قدر که نمازش او را از گناه باز داشته به همان اندازه نمازش قبول شده است. بحار الانوار، ج ۸۲، ص 198

حاجت خواستن بعد از نماز

16. إِنَّ اللَّهَ فَرَضَ عَلَيْكُمْ الصَّلَوَاتِ فِي أَحَبِّ الْأَوْقَاتِ إِلَيْهِ، فَاسْأَلُوا اللَّهَ حَوَائِجَكُمْ عَقِيبَ فَرَائِضِكُمْ

به درستی که خداوند نمازهای واجب را در بهترین و محبوب ترین اوقات واجب کرد، پس حاجات خود را بعد از نمازهایتان بخواهید. بحار الانوار، ج ۸۵، ص ۳۲۴

نماز و عطر

17. رَكَعَتَانِ يُصَلِّيْهَا الْمُتَعَطِّرُ، أَفْضَلُ مِنْ سَبْعِينَ رَكْعَةً يُصَلِّيْهَا غَيْرَ مُتَعَطِّرٍ

دو رکعت نماز با عطر بهتر است از هفتاد رکعت نماز کسی که عطر نزده است. مکارم الاخلاق، ص ۴۲

رکوع و سجود طولانی

18. وَ عَلَيْكُمْ بِطُولِ الرُّكُوعِ وَالسُّجُودِ فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا طَالَ الرُّكُوعُ وَالسُّجُودَ يَهْتَفُ إبْلِيسُ مِنْ خَلْفِهِ، فَقَالَ يَا وَيْلَتَاهُ! أَطَاعُوا وَعَصَيْتُ وَ سَجَدُوا وَ أَبَيْتُ

بر شما باد به طول رکوع و سجده، که هرگاه یکی از شما رکوع و سجودش طول بکشد، شیطان به دنبال او فریاد می زند: وای بر من! او اطاعت کرد و من عصیت کردم، او سجده کرد و من سر باز زدم. بحار الانوار، ج ۷۸، ص ۱۹۹

سجده نزدیکترین حالت

19. أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ إِلَى اللَّهِ وَ هُوَ سَاجِدٌ، قَالَ اللَّهُ: "وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ"

نزدیکترین حالت بنده به خداوند بزرگ وقتی است که در سجده است خداوند فرمود: "سجده کن و تقرب جوی." روضة المتقین، ج ۲،

20. معنی السَّلام فی كُلِّ صَلَوةِ الأمان، اى مَنْ اَدَى اَمْرَ اللهِ وَ سُنَّةَ نَبِيِّهِ - صلى الله عليه و آله - خاشِعاً مِنْهُ قَلْبَهُ فَلَهُ الأمانُ مِنْ بَلَاءِ الدُّنْيَا وَ بَرائَةِ مِنْ عَذابِ الآخِرَةِ

معنی "سلام" در پایان نماز، امان است، یعنی هر کس که امر خدا و سنت پیامبرش را با خشوع قلب به جای آورد، از بلای دنیا در امان، و از عذاب آخرت برکنار است. مصباح الشریعه، باب سلام

خشوع در نماز

21. إِذَا كُنْتَ فِي صَلَاتِكَ فَعَلَيْكَ بِالْخُشُوعِ وَ الإِقْبَالِ عَلَى صَلَاتِكَ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: "الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خاشِعُونَ" هرگاه در حال نماز بودی، بر تو باد به خشوع و توجه کامل به نماز، چون خداوند در قرآن می فرماید: "اهل ایمان کسانی هستند که در نماز خشوع می ورزند." میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۷۹

خشوع امیرالمؤمنین (علیه السلام) در نماز

22. وَ كانَ عَلِيٌّ (عَلِيهِ السَّلَامُ) إِذَا قَامَ إِلَى الصَّلَاةِ فَقَالَ: "وَجَّهْتُ وَجْهِي لِلذِّى فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَ الأَرْضِ" تَغَيَّرَ لَوْنُهُ حَتَّى يُعْرِفَ ذَلِكَ فِي وَجْهِهِ

هنگامی که علی (علیه السلام) به نماز می ایستاد، این آیه شریفه را می خواند: "رو می آورم با تمام وجودم به کسی که آسمان ها و زمین را آفرید" و رنگ مبارک حضرتش تغییر می کرد، به طوری که تغییر حالت و دگرگونی از صورت مبارکش بخوبی مشاهده می گشت. میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۸۱

ملاک قبولی نماز

23. قَالَ اللهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: إِنَّمَا أَقْبِلُ الصَّلَاةَ لِمَنْ تَوَاضَعَ لِعَظَمَتِي، وَ يَكْفُ نَفْسَهُ عَنِ الشَّهَوَاتِ مِنْ أَجْلِى وَ يَقْطَعُ نَهَارَهُ بِذِكْرِى وَ

لَا يَتَعَاطَى عَلَى خَلْقِي وَ يُطْعِمُ الجَانِعَ وَ يَكْسُو العَارِي، وَ يَرْحَمُ المُصَابَ وَ يُؤْوِي العَرِيبَ ...

خداوند متعال فرمود: نماز کسی را می پذیرم که: ۱- در مقابل عظمت من خاضع باشد. ۲- از خواسته های نفسانی به خاطر من خود را دور کند. ۳- روزش را با یاد من به پایان برد. ۴- بر بندگانم بزرگی نفروشد. ۵- به گرسنه غذا دهد. ۶- برهنه را بپوشاند. ۷- به مصیبت دیده مهربانی کند. ۸- غریب را پناه دهد. میزان الحکمه، ج ۵، ص 386

کوتاهی در نماز مانع قبولی نماز

24. وَاللَّهُ إِنَّكُمْ لَتَعْرِفُونَ مِنْ جِيرَانِكُمْ وَ أَصْحَابِكُمْ مَنْ لَوْ كَانَ يُصَلِّي لِبَعْضِكُمْ مَا قَبَّلَهَا مِنْهُ لِاسْتِخْفَافِهَا بِهَا، أَنْ اللهُ لَا يَقْبَلُ إِلَّا الحَسَنَ،

فَكَيْفَ يُقْبَلُ مَا اسْتِخْفَفَ بِهِ؟

قسم به خدا، شما از همسایگان و دوستان خود کسانی را می شناسید که اگر برای بعضی از شما نمازی بخوانند، به علت کوتاهی و بی اعتنائی هایی که بر آن روا داشته، از او قبول نخواهید کرد، همانا خداوند چیز نیکو و شایسته را فقط می پذیرد، پس چگونه بپذیرد عبادتی را که به آن بی توجهی شده است؟ میزان الحکمه، ج ۵، ص ۳۸۷

خشم بر والدین، مانع قبولی نماز

25. مَنْ نَظَرَ إِلَى آبَوِيهِ نَظْرَ مَاقِتٍ، وَ هُمَا ظَالِمَانِ لَمْ يَقْبَلِ اللهُ لَهُ صَلَاةَ

هر کس به پدر و مادرش نگاه تند و خشم آلود کند، اگر چه به وی ستم کرده باشند، خداوند نمازش را نمی پذیرد. جامع السعادات، ج ۲، ص 351

محرومان از شفاعت

26. لَا يَنْتَالُ شَفَاعَتُنَا مَنْ اسْتَحَفَّ بِالصَّلَاةِ

هر کس نماز را سبک بشمارد، به شفاعت ما دست نخواهد یافت. فروع کافی، ج ۳، ص ۲۷۰، حدیث ۱۵

سبک شمردن نماز و توجه به حاجات

27. إِذَا قَامَ العَبْدُ فِي الصَّلَاةِ فَخَفَّفَ صَلَاتَهُ قَالَ اللهُ تَعَالَى لِمَلَائِكَتِهِ: أَمَا تَرَوْنَ إِلَى عَبْدِي كَأَنَّهُ يَرَى أَنَّ قَضَاءَ حَوَانِجِهِ بِيَدِ عَيْرِي، أَمَا يَعْلَمُ

أَنَّ قَضَاءَ حَوَانِجِهِ بِيَدِي

وقتی بنده برای نماز به پا خیزد و نمازش را سبک ادا کند، خداوند به فرشتگانش می فرماید: آیا به بنده من نمی نگرید که گویا برآوردن حاجت هایش را به دست دیگری غیر از من می بیند! آیا نمی داند که برآوردن حوائج او به دست من است؟ محجة البيضاء، ج ۱، ص ۳۴۱

حضور در مساجد

28. عَلَيْكُمْ بَاتِيانِ الْمَسَاجِدِ فَأِنَّهَا بُيُوتِ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ مَنْ آتَاهُ مُطَهَّرًا طَهَّرَهُ اللَّهُ مِنْ ذُنُوبِهِ وَ كَتَبَ مِنْ زُورِهِ
بر حضور در مساجد مواظبت کنید! چرا که مساجد، خانه های خداوند در زمین است. کسی که باحالت طهارت وارد مسجد شود،
خداوند او را از گناهاتش تطهیر می نماید و نام وی را در زمره زائرین خویش می نویسد. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۲۶۷

محبوبیت نماز اول وقت

29. أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوَقْتِهَا وَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
بهترین اعمال نزد خداوند، نماز اول وقت است. پس از آن نیکی بر پدر و مادر، و سپس جهاد در راه خدا است. بحار الانوار، ج ۳،
ص ۸۵

ثواب نماز صبح در اول وقت

30. فَإِذَا صَلَّى الْعَبْدُ صَلَاةَ الصُّبْحِ مَعَ طُلُوعِ الْفَجْرِ أَتَبَّتْ لَهُ مَرَّتَيْنِ تَثْبِيتَهَا مَلَائِكَةُ اللَّيْلِ وَ مَلَائِكَةُ النَّهَارِ
پس هرگاه بنده خدا، نماز صبح را با طلوع فجر به جای آورد دو مرتبه برای او نوشته می شود، هم فرشته صبح و هم فرشته شب
می نویسند. ثواب الاعمال، ص ۶۲

تأثیر گفتن اذان و اقامه

31. مَنْ صَلَّى بِأَذَانٍ وَ إِقَامَةٍ صَلَّى خَلْفَهُ صَفَانِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَ مَنْ صَلَّى بِإِقَامَةٍ بَغَيْرِ أَذَانٍ صَلَّى خَلْفَهُ صَفٌّ وَاحِدٌ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ
هر کس که نماز را با اذان و اقامه بخواند، دو صف از فرشتگان در پشت سرش نماز می گذارند، و کسی که نماز را با اقامه تنها
بخواند یک صف از فرشتگان در پشت سرش نماز می خوانند و اندازه صف به قدر میان مشرق و مغرب است. محجة البیضاء، ج ۱،
ص ۳۳۸

اذان با صدای بلند

32. كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه واله) يَقُولُ لَيْلَالٍ إِذَا دَخَلَ الْوَقْتُ يَا بَلَالُ أَعْلَ فَوْقَ الْجِدَارِ وَ أَرْفَعَ صَوْتَكَ بِالْأَذَانِ
رسول خدا (صلى الله عليه واله) هنگامی که وقت نماز فرا می رسید به بلال می فرمود: بالای دیوار (مسجد) برو و اذان را با صدای
بلند بگو. وسائل الشیعه، ج ۴، ص ۶۲۴

وضو پیش و بعد از غذا

33. الْوُضُوءُ قَبْلَ الطَّعَامِ وَ بَعْدَهُ يَذْهَبَانِ الْفَقْرَ
وضو پیش از غذا و بعد از غذا، فقر را از بین می برد. وسائل الشیعه، ج ۱، ص ۲۵۶

ثواب اقتدا به عالم

34. الصَّلَاةُ خَلْفَ الْعَالِمِ بِأَلْفِ رَكْعَةٍ
نماز در پشت سر یک عالم برابر هزار رکعت است. بحار الانوار، ج ۸۸، ص ۵

عوامل رستگاری

35. الْمُنْجِيَاتُ: إِطْعَامُ الطَّعَامِ وَ إِفْشَاءُ السَّلَامِ وَ الصَّلَاةُ بِاللَّيْلِ وَ النَّاسُ نِيَامُ
عوامل رستگاری چند چیز است: اطعام کردن، آشکارا سلام کردن، نماز شب خواندن در
حالی که مردم آرمیده اند. محاسن البرقی، ص ۳۸۷

رفع بلا به وسیله نماز گزار

36. أَنَّ اللَّهَ يَدْفَعُ بِمَنْ يُصَلِّي مِنْ شِيعَتِنَا عَمَّنْ لَا يُصَلِّي مِنْ شِيعَتِنَا وَلَوْ أَجْمَعُوا عَلَى تَرْكِ الصَّلَاةِ لَهَلَكُوا
همانا خداوند به وسیله شیعیانی که نماز به جا می آورند، از شیعیان بی نماز (بلا) را دفع می کند، ولی اگر همه تارک نماز بودند، هر
آینه همه هلاک می شدند. مستدرک الوسائل، ج ۱، ص ۱۸۴

ملاقات پروردگار

37. هَذِهِ الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ الْمَفْرُوضَاتُ مَنْ أَقَامَهُنَّ وَ حَافَظَ عَلَى مَوَاقِفِهِنَّ لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ

کسی که نمازهای پنج گانه را به پا داشته و محافظت از اوقات آن نماید، روز قیامت، پروردگار را ملاقات می کند. ثواب الاعمال، ص ۷۰

اثر کار نیک برای میت

38. يَدْخُلُ عَلَى الْمَيِّتِ فِي قَبْرِه الصَّلَاةُ وَ الصَّوْمُ وَ الْحَجُّ وَ الصَّدَقَةُ وَ الْبِرُّ وَ الدُّعَاءُ، وَ يَكْتُوبُ أَجْرَهُ لَلَّذِي يَفْعَلُهُ وَ لِلْمَيِّتِ نماز و روزه و صدقه و نیکی و دعا برای میت در قبر او داخل می شود، و اجر و پاداش این امور برای میت و آن کسی که آن را انجام می دهد، نوشته می شود. بحار الانوار، ج ۸۲، ص ۶۲

سؤال از نمازهای پنج گانه

39. إِذَا لَقِيتَ اللَّهَ بِالصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ الْمَفْرُوضَاتِ لَمْ يَسْأَلْكَ عَمَّا سِوَى ذَلِكَ هنگامی که خداوند را با نمازهای پنج گانه واجب ملاقات کردی، سؤال از شما نمی شود، مگر از نمازهای پنج گانه. وسائل الشیعه، ج ۳، ص ۵

نشانه شیعه بودن

40. شِيعَتُنَا أَهْلُ الْوَرَعِ وَ الْإِجْتِهَادِ وَ أَهْلُ الْوَفَاءِ وَ الْأَمَانَةِ وَ أَهْلُ الزُّهْدِ وَ الْعِبَادَةِ وَ أَصْحَابُ الْإِحْدَى وَ خَمْسِينَ رِكْعَةً فِي الْيَوْمِ وَاللَّيْلَةِ شیعیان ما اهل تقوی و پاکدامنی و کوشش و جدیت اند و مردمی باوفا و امین اند و اهل زهد و عبادت اند و کسانی هستند که در شبانه روز پنجاه و یک رکعت نماز می خوانند. بحار الانوار، ج ۶۸، ص ۱۶۷

چهل حدیث از امام صادق (ع):

حدیث اول:

مَنْ عَرَفَ اللَّهَ خَافَ اللَّهَ وَ مَنْ خَافَ اللَّهَ سَخَتْ نَفْسُهُ عَنِ الدُّنْيَا

هر که خدا را بشناسد ترس او در دلش می افتد و هر از خدا ترسان باشد نفسش از دنیا باز می ماند . جهاد النفس، ص ۸۳

حدیث دوم:

امام جعفر صادق (ع) : ان المسلمین يلتقيان، فافضلهما أشدهما حبا لصاحبه.

امام جعفر صادق (ع) : از دو مسلمان که به هم برخورد می کند آن که دیگری را بیشتر دوست دارد بهتر است. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۹۳

حدیث سوم:

جعل الخير كله في بيت و جعل مفتاحه الزهد في الدنيا.

امام جعفر صادق (ع) : همه خیر در خانه ای نهاده شده و کلیدش را زهد و بی رغبتی به دنیا قرار داده اند. کافی، ج ۳، ص ۱۹۴

حدیث چهارم:

إذا أراد الله بعبد خيرا زهده في الدنيا و فقهه في الدين و بصره عيوبها و من أوتيهن فقد أوتي خير الدنيا و الآخرة.

امام جعفر صادق (ع) : چون خدا خیر بنده ای را خواهد او را نسبت به دنیا بی رغبت و نسبت به دین دانشمند کند و به دنیا بینایش سازد و به هر که این خصلتها داده شود خیر دنیا و آخرت داده شده. اصول کافی، ج ۳، ص ۱۹۶

حدیث پنجم:

خف الله كأنك تراه و إن كنت لا تراه فإنه يراك.

امام جعفر صادق (ع) : چنان از خدا بترس که گویا او را می بینی و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند

حدیث ششم:

كان أمير المؤمنين صلوات الله عليه يقول : أفضل العبادة العفاف.

امام جعفر صادق (ع) : امیرالمؤمنین علیه السلام می فرمود : بهترین عبادت عفت است. اصول کافی ، ج ۳ ، ص

۱۲۵

حدیث هفتم:

قال رسول الله : من ترك معصية لله مخافة الله تبارك و تعالی أَرْضاه الله يوم القيامة.

امام جعفر صادق (ع) : پیامبر خدا فرمود : هر که گناهی را برای خدا و ترس از او ترک کند خدا او را در روز

قیامت خشنود گرداند. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۸

حدیث هشتم:

قال الله تبارك و تعالی : ما تحب إلي عبدي بأحب مما افترضت عليه.

امام جعفر صادق (ع) : خداوند متعال فرموده است : بنده من با چیزی محبوبتر از انجام واجبات به من دوستی نکند.

اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۲۹

حدیث نهم:

العباد ثلاثة : قوم عبدوا الله عز و جل خوفا فتلك عبادة العبيد و قوم عبدوا الله تبارك و تعالی طلب الثواب ، فتلك عبادة الأجراء و قوم عبدوا الله عز و جل حبا له فتلك عبادة الأحرار و هي أفضل العبادة.

امام جعفر صادق (ع) : عبادت کنندگان سه دسته اند : گروهی خدای متعال را از ترس عبادت کنند و این عبادت

برندگان است ، گروهی خدای متعال را به طمع ثواب عبادت کنند و این عبادت مزدوران است . دسته ای خدای

متعال را برای دوستیش عبادت کنند و این عبادت آزادگان و بهترین عبادت است. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۱

حدیث دهم:

إنما خلد أهل النار في النار لأن نياتهم كانت في الدنيا أن خلدوا فيها أن يعصوا الله أبدا . و إنما خلد أهل الجنة في الجنة

لأن نياتهم كانت في الدنيا أن لو بقوا فيها أن يطيعوا الله أبدا ، فبالنيات خلد هؤلاء و هؤلاء . ثم تلا قوله تعالی : " قل

كل يعمل علي شاكلته " قال : علي نيته.

امام جعفر صادق (ع) : اهل دوزخ از اینرو در دوزخ جاودان باشند که نیت داشتند اگر در دنیا جاودان باشند همیشه

نافرمانی خدا کنند و اهل بهشت از اینرو در بهشت جاودان باشند که نیت داشتند اگر در دنیا باقی بمانند همیشه

اطاعت خدا کنند پس این دسته و آن دسته به سبب نیت خویش جاودانی شدند ، سپس قول خدای تعالی را تلاوت نمود

: بگو هرکس طبق طریقه خویش عمل می کند . فرمود : یعنی طبق نیت خویش. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۱۳۵ - ۱۳۶

حدیث شانزدهم:

محمد بن سلیمان الدیلمی عن ابيه قال : قلت لابي عبدالله - عليه السلام - فلان بن عبادته و دينه و فضله ! فقال : كيف عقله ؟ قلت : لا أدري : فقال : ان الثواب علي قدر العقل.

امام جعفر صادق (ع) : سلیمان دیلمی می گوید : به امام صادق - علیه السلام - عرض کردم فلانی در عبادت و دیانت و فضیلت چنین و چنان است . فرمود : عقلش چگونه است ؟ گفتم نمی دانم . فرمود : پاداش به اندازه عقل است. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۱۲

حدیث هفدهم:

أكمل الناس عقلا أحسنهم خلقا.

امام جعفر صادق (ع) : عاقل ترین مردم خوش خلق ترین آنهاست. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۲۷

حدیث هیجدهم:

قال رسول الله (ص) : إنا معاشر الانبياء أمرنا أن نكلم الناس علي قدر عقولهم.

امام جعفر صادق (ع) : پیامبر خدا (ص) فرموده است: ما گروه پیامبران ماوریم که با مردم به اندازه عقل خودشان سخن بگوئیم. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۲۷

حدیث نوزدهم:

قال رجل له - عليه السلام - ما العقل ؟ قال : ما عبد به الرحمن و اكتسب به الجنان . قال : قلت : فالذي كان في معاوية ؟ فقال : تلك النكراء ، تلك الشيطنة ، وهي شبيهة بالعقل ، و ليست بالعقل.

امام جعفر صادق (ع) : شخصی از امام صادق - علیه السلام - پرسید عقل چیست ؟ فرمود : چیزی است که به وسیله آن خدا پرستش شود و بهشت بدست آید . آن شخص گوید : گفتم پس آنچه معاویه داشت چه بود ؟ فرمود : آن نیرنگ است ، آن شیطنت است ، آن نمایش عقل را دارد ، ولی عقل نیست. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۱۱

حدیث بیستم:

عبدالله بن سنان قال : ذكرت لابي عبدالله - عليه السلام - رجلا مبتلي بالوضوء و الصلاة و قلت : هو رجل عاقل ، فقال : أبو عبدالله و أي عقل له و هو يطيع الشيطان ؟ فقلت له : و كيف يطيع الشيطان ؟ فقلت له : سله هذا الذي يأتيه من أي شيء هو ؟ فانه يقول لك من عمل الشيطان.

امام جعفر صادق (ع) : ابن سنان گوید به حضرت صادق - علیه السلام - عرض کردم : مردی هست عاقل که گرفتار وسواس در وضو و نماز می باشد : فرمود چه عقلی که فرمانبری شیطان می کند؟ گفتم: چگونه فرمان شیطان می برد ؟ فرمود از او بپرس و سوسه ای که به او دست می دهد از چیست ؟ قطعاً به تو خواهد گفت از عمل شیطان است. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۱۳

حدیث بیست و یک:

قال - عليه السلام - : قال رسول الله : يا علي لا فقر أشد من الجهل ، لا مال أعود من العقل.

امام جعفر صادق (ع) : پیامبر خدا فرموده است : ای علی هیچ تهیدستی سخت تر از نادانی و هیچ مالی سودمندتر از عقل نیست. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۰

حدیث بیست و دو:

ليس بين الايمان و الكفر الا قلة العقل قيل : و كيف ذاك يا ابن رسول الله ؟ قال : إن العبد يرفع رغبته الي مخلوق فلو أخلص نيته لله لأتاه الذي يريد في أسرع من ذلك.

امام جعفر صادق (ع) : میان ایمان و کفر فاصله ای جز کم عقلی نیست . عرض شد : چگونه ای پسر پیغمبر ؟ فرمود : بنده خدا در حاجت خود متوجه مخلوق می شود، در صورتی که اگر با خلوص نیت متوجه خدا شود آنچه خواهد در نزدیکتر از آن وقت به او رسد. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۲ - ۳۳

حدیث بیست و سه:

إذا أراد الله بعبد خيرا فقهه في الدين.

امام جعفر صادق(ع): چون خدا خیر بنده ای خواهد او را در دین دانشمند کند. اصول کافی، ج ۱، ص ۳۹

حدیث بیست و چهار:

ليس بين الايمان و الكفر الا قلة العقل قيل : و كيف ذاك يا ابن رسول الله ؟ قال : إن العبد يرفع رغبته الي مخلوق فلو أخلص نيته لله لأتاه الذي يريد في أسرع من ذلك.

امام جعفر صادق (ع): میان ایمان و کفر فاصله ای جز کم عقلی نیست. عرض شد: چگونه ای پسر پیغمبر؟ فرمود: بنده خدا در حاجت خود متوجه مخلوق می شود، در صورتی که اگر با خلوص نیت متوجه خدا شود آنچه خواهد در نزدیکتر از آن وقت به او رسد. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۲ - ۳۳

حدیث بیست و پنج:

طلب العلم فريضة.

امام جعفر صادق (ع) : کسب دانش واجب است. اصول کافی ، ج ۱ ، ص ۳۵

حدیث بیست و ششم:

من زار أخاه في الله قال الله عز و جل : إياي زرت و ثوابك علي و لست أرضي لك ثوابا دون الجنة.

امام جعفر صادق (ع) : هر کسی که برای خدا از برادرش دیدن کند ، خدای متعال فرماید : مرا دیدن کردی و ثوابت بر من است و به ثوابی جز بهشت برایت خرسند نیستم. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۵۵

حدیث بیست و هفتم:

تصافحوا فإنها تذهب بالسخيمة.

امام جعفر صادق (ع) : با یکدیگر مصافحه کنید ، زیرا مصافحه کینه را می برد. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۴
حدیث بیست و هشتم:

لا يقبل رأس احد و لا يده إلا رسول الله أو من ارید به رسول الله صلي الله عليه و آله.

امام جعفر صادق (ع) : نباید سر یا دست کسی بوسیده شود مگر دست پیامبر خدا صلی الله علیه و آله یا کسی که از او پیامبر خدا صلی الله علیه و آله قصد شود. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۶۷
حدیث بیست و نهم:

شيعتنا الرحماء بينهم ، الذين اذا خلوا ذكروا الله.

امام جعفر صادق (ع) : شیعیان ما با یکدیگر مهربانند، چون تنها باشند خدا را یاد کنند. اصول کافی، ج ۳، ص ۲۶۸
حدیث سی ام:

من أحب الاعمال الي الله عز و جل إدخال السرور علي المؤمن : اشباع جوعته أو تنفيس كربته أو قضاء دينه.

امام جعفر صادق (ع) : از جمله دوست داشتنی ترین اعمال نزد خدای متعال شادی رسانیدن به مؤمن است و سیر کردن او از گرسنگی ، یا رفع گرفتاری او یا پرداخت بدهیش. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۷۶
حدیث سی و یک ام:

قال عن سدير قال : قلت له - عليه السلام - هل يجزي الولد والده ؟ فقال : ليس له جزاء إلا في خصلتين يكون الوالد مملوكا فيشتره ابنة فيعتقه أو يكون عليه دين فيقضيه عنه.

امام جعفر صادق (ع) : سدير گوید : به امام صادق علیه السلام عرض کردم : آیا فرزند می تواند پدرش را پاداش دهد؟ فرمود : پاداشی برای پدر نیست جز در دو صورت : پدر برده باشد و پسر او را بخرد و آزاد کند، پدر بدهی داشته باشد و پسر آن را بپردازد. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۳۷

حدیث سی و دوم:

شرف المؤمن قيام الليل و عزه استغناؤه عن الناس.

امام جعفر صادق (ع) : شرافت مؤمن به شب زنده داری و عزتش به بی نیازی از مردم است. اصول کافی، ج ۳ ، ص ۲۱۸

حدیث سی و سوم:

قيل له - عليه السلام - اي الاعمال أفضل ؟ قال : الصلاة لوقتها و بر الوالدين و الجهاد في سبيل الله عز و جل.

امام جعفر صادق (ع) : به امام صادق علیه السلام عرض شد . کدام اعمال بهتر است ؟ فرمود : نماز در وقت و نیکی با پدر و مادر و جهاد در راه خدای متعال. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۳۱

حدیث سی و چهارم:

مثل الدنيا كمثل ماء البحر كلما شرب منه العطشان ازداد عطشا حتي يقتله.

امام جعفر صادق (ع) : دنیا مانند آب دریاست که هر چه شخص تشنه از آن بیشتر آشامد ، تشنگیش بیشتر شود تا او را بکشد. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۵

حدیث سی و پنجم:

من رضي من الله باليسير من المعاش رضي الله منه باليسير من العمل.

امام جعفر صادق (ع) : هر که به يك زندگي ساده از خدا راضي باشد خدا هم به عمل اندك او راضي شود. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۷

حدیث سی و ششم:

إن كان ما يكفيك يغنيك فأدني ما فيها يغنيك و إن كان ما يكفيك لا يغنيك فكل ما فيها لا يغنيك.

امام جعفر صادق (ع) : اگر اندازه كفايت ، بي نيازت كند ، كمتريين چيز دنيا بي نيازت كند و اگر اندازه كفايت بي نيازت نكند ، هر چه در دنيا هست بي نيازت نكند. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۰۹

حدیث سی و هفتم:

لا تستقل ما يتقرب به إلي الله عز و جل و لو شق تمره.

امام جعفر صادق (ع) : چيزي كه مايه تقرب به خداي متعال است كوچك مشمار ، اگر چه پاره خرمايي باشد. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۲

حدیث سی و هشتم:

إذا هممت بشيء من الخير فلا تؤخره ، فإن الله عز و جل ربما أطلع علي العبد و هو علي شيء من الطاعة فيقول : و عزتي و جلالي لا أعذبك بعدها أبدا و إذا هممت بسئئة فلا تعملها فانه ربما اطلع الله علي العبد و هو علي شيء من المعصية فيقول : و عزتي و جلالي لا أغفر لك بعدها أبدا.

امام جعفر صادق (ع) : وقتي اراده كار خيري نمودي تأخيرش مينداز زيرا خداي متعال گاهي بر بنده مشرف مي شود كه او مشغول طاعتي است ، پس مي فرمايد : به عزت و جلالم سوگند كه تو را پس از اين هرگز عذاب نكنم و چون اراده گناهي كردي انجام مده ، زيرا گاهي خدا بر بنده مشرف مي شود كه او معصيتي انجام دهد ، پس مي فرمايد : به عزت و جلالم كه تو را بعد از اين ديگر نخواهم آمرزيد. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۲۱۳

حدیث سی و نهم:

لو يعلم المؤمن ما له من الأجر في المصائب لتمني أنه قرص بالمقاريض.

امام جعفر صادق (ع) : اگر مؤمن پاداشي را كه براي مصيبتها دارد بداند ، آرزو مي كند كه او را با قيچي تكه تكه كنند. اصول کافی ، ج ۳ ، ص ۳۵۴

حدیث چہلم:

سئل النبی (ص) : ما كفارة الاغتياب قال : تستغفر الله لمن اغتبتہ كلما ذكرته.

امام جعفر صادق (ع) : از پیغمبر پرسیدند : كفاره غیبت چیست ؟ فرمود : برای آن کس که غیبتش کردی هر زمان به یادش افتادی از خدا طلب آمرزش کنی. اصول کافی ، ج ۴ ، ص ۶۱

کانون بسیج جامعه پزشکی به نقل از سایت تبیان، ویکیپدیا و دیگران